

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 795/2014-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. novembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť J. B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 198/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. B. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. mája 2014 doručená sťažnosť J. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 198/2011 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Z obsahu sťažnosti vyplynulo najmä, že:

«Týmto podávam Ústavnému súdu SR sťažnosť podľa čl. 127 odst. 1/ Ústavy Slovenskej republiky a § 49 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu SR za porušenie článku 48 ods. 2/ Ústavy Slovenskej republiky. Konaním Okresného súdu Prešov č. k. 10C198/2011 došlo zo strany porušovateľa Okresného súdu Prešov k prietahom v súdnom konaní.

Predmetom vedenia súdneho konania porušovateľa je obnova konania v konaní č. 12C337/2007 žalobcu Dopravný podnik mesta Prešov a.s. Ľubotice. Dňa 6. 7. 2011 bol na Okresný súd Prešov podaný návrh na obnovu konania vo veci č. 12c337/2007. Prešlo už dva roky a deväť mesiacov a konanie sa nezačalo, nevykonali sa ani jeden úkon súdu. V rozsudku č. k. 12c337/2007 zo dňa 29. 4. 2008 OS Prešov uvádza, že čiernym pasažierom som bol 2. 8. 2005, 9. 1. 2006, 26. 3. 2006 a 19. 5. 2006 a, že žalobu podal žalobca DPMP a.s. dňa 12. 1. 2005. Podľa rozsudku teda vyplýva, že najprv bola podaná žaloba a až tak som sa stal údajným čiernym pasažierom. Celý rozsudok je len zmes polemík, nejasných skutočností a nesprávneho zhodnotenia dôkazov. V skutočnosti som nebol vôbec čiernym pasažierom. Podľa prepravného poriadku dopravcu DPMP a.s. Ľubotice „uzavretie akejkoľvek zmluvy teda aj zmluvy o preprave osôb je právom každého občana Slovenskej Republiky“. Zákon č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave neupravuje ako dochádza k uzavretiu zmluvy o preprave osôb. V § 5 tohto zákona zákonodarca zveril túto povinnosť upraviť podmienky uzavretia zmluvy o preprave osôb dopravcom. Podmienky uzavretia zmluvy v zmysle čl. 21 prepravného poriadku (ďalej len PP) je iba dispozitívnym ustanovením prepravného poriadku. Článok 2 PP hovorí, že „cestovné poriadky, PP a TP (ďalej len tarifný poriadok) umiestnené na zastávkach sú verejným návrhom na uzavretie zmluvy o preprave osôb“. Právny úkon (uzavretie zmluvy) ma v tomto prípade odkladacie účinky a to až do doby kedy dôjde k okamihu nastúpenia do vozidla dopravcu. Okamih nastúpenia do vozidla dopravcu je prejav vôle (právny úkon), ktorým nastávajú aj účinky právnych vzťahov v zmysle prepravného poriadku. Okamih nastúpenia do vozidla dopravcu ako prejav vôle (nastúpenie do vozidla dopravcu) smerujúci k účinnosti právneho úkonu (k uzavretiu zmluvy o preprave osôb) a tým aj k vzniku kogentných povinností vyplývajúcich z PP a zákona č. 168/1996 Z. z. musí byť zverejnené v prepravnom poriadku dopravcu v ktorého prostriedkoch došlo k účinkom právneho úkonu (k uzavretiu zmluvy). Ak to nie je

uvedené nie je známe, akým konaním nastávajú účinky právneho úkonu (uzavretie zmluvy). Povinnosťou žalobcu ako dopravcu bolo zabezpečiť, aby existoval taký právny stav, aby z konania žalovaného (z okamihu nastúpenia do vozidla) sa dalo usúdiť, že vykonal právny úkon, stal sa cestujúcim a tým sa na neho vzťahujú aj ustanovenia zákona č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave a prepravného poriadku, ktorý je v jednotlivých povinnostiach cestujúceho konkrétnejší ak ho na to odkazuje zákon. Povinnosť cestujúceho preukázať sa platným cestovným lístkom a uhradiť zmluvnú pokutu v zmysle prepravného poriadku je možné ak došlo k naplneniu skutočnosti s právnym stavom t. j. že k uzavretiu zmluvy o preprave osôb došlo, t. j. prijatie návrhu o uzavretí zmluvy došlo záujemcovi a právny úkon s odkadacím účinkom nastal v zmysle príslušného článku prepravného poriadku. V inkriminovanú dobu nebol na zastávke vyvesený výňatok prepravného a tarifného poriadku tak ako to upravuje čl. 2 prepravného poriadku, čo je právom záujemcu o uzavretie zmluvy podľa tohto článku. Druhým dôležitým právom záujemcu je to, že ak záujemcovi je poskytnutá možnosť urobiť právny úkon s odkladacími účinkami (predmetom návrhu zmluvy o preprave osôb je previesť sa z bodu A do bodu B), aby z právneho predpisu-(prepravného poriadku) bolo zrejme, aké konanie je požadované, aby došlo k účinnosti právneho úkonu. Žalobca ako dopravca nemá v prepravnom poriadku upravené čo je považované, alebo aké konanie spôsobuje účinnosť právneho úkonu (uzavretie zmluvy o preprave osôb) tak ako to majú všetci ostatní dopravcovia. Všetko toto sú to skutočnosti súdu všeobecne známe a podľa § 121 O. s. p. ich súdu netreba dokazovať. Taktiež netreba dokazovať súdu ako dochádza k účinnosti právneho úkonu (prísl. ustanovenie Občianskeho zákonníka), nakoľko toto je tiež súdu známe podľa § 121 O. s. p. Súdu boli doručené a známe všetky dôkazy a aj tak napriek tomu nerozhodol správne a v primeranej lehote. Ako vidieť súd ani nemá záujem tak jednoduchú a dôkazmi potvrdenú skutočnosť v primeranej lehote v konaní o obnove prejednať a rozhodnúť.

Žiadam preto Ústavný súd SR, aby nálezom vyslovil, že dva roky a deväť mesiacov nie je primeraná doba na prejednanie veci, že došlo k porušeniu Ústavy SR podľa čl. 48 odst. 2/ Ústavy SR a aby mi priznal finančne zadostučinenie vo výške 166,- € čo predstavuje žalovanú sumu.»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 198/2011.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde v danej veci skúmal, či sú splnené podmienky na

konanie pred ním. V nadväznosti na to ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou vyžaduje, aby v prípadoch sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v konaní pred všeobecným súdom, sťažovateľ preukázal aj využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého má právo podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“) v spojení s § 6 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch a sudcoch“), t. j. podanie sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi prvostupňového súdu.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 34/98, I. ÚS 16/99, I. ÚS 21/99), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Preto ústavný súd o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa zákona o štátnej správe súdov v spojení so zákonom o súdoch a sudcoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní podľa § 17 ods. 1 zákona o štátnej správe súdov v spojení s § 6 zákona o súdoch a sudcoch zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať

bez zbytočných prietáhov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona].

Keďže zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu vyplýva, že sťažovateľ sťažnosť na prietahy v napadnutom konaní predsedovi okresného súdu nepodal a ani netvrdí, že ju nepodal z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodiť ani z obsahu jeho sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), ústavný súd, opierajúc sa o svoju stabilnú judikatúru (napr. IV. ÚS 44/03, II. ÚS 7/04, II. ÚS 107/04), dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu niet dôvodu predpokladať, že by využitie sťažnosti podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov neumožnilo účinnú ochranu základného práva sťažovateľa priznaného mu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde bolo potrebné jeho sťažnosť odmietnuť z dôvodu neprípustnosti.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. novembra 2014